בסוד שיח

שאול שיר

לברק: ראשי פרקים למחשבה

מנחם ר. "מכנסיים בגרביים" הוא עסקן חשוב ב"אגודת ישראל". בן 24 בעל תעודת פסוד מצה"ל (סעיף עדף משקל). אין לו עניין להודהות בשמו המלא משום שלא נרצץ עם המונים עליו פוליטית ורוחנית סרם שהחליט לקרוא לברק מעל רמי "הצפה", שישקול שוב את פנייתו לגייס את תלמידי הישיבות לצה"ל.

מנחם ר' מבקש להדגיש, כי אין הוא סניגור לאותם תלמידי ישיבות ואברכים העוברים על החוק ובמקום ללמוד בישיבה מצלים אותה ועושים לביתם. מנחם ר' מתייחס לרוב הגדול של תלמידי הישיבות, שממיתים עצמם באהלה של תורה, בלשונו, ומוחזרים למעשה על כל תענוגות העולם הזה ותורתם היא באמת אומנותם.

לדבריו, אין כל קושי לברוק, כי הרוב הגדול של תלמידי הישיבות הגבוהות הכוללים, אמנם יושבים ולומדים המעט המועל באימון הרשויות, רק גודם גוק גדול לדוב התודני, אך מעיד על התממות ההנהגה הישרה של הרוב.

מנחם ר' פורס מספר בעיות ומבקש מברק לעיין בהן, ולאחר מכן להחליט אם יש טעם לחוקק חוק נדבר ביום תלמידי הישיבות לצה"ל. הבעיות אינן לפי סדר החשיבות.

1. כיצד אתה סבור שתלמיד ישיבה חדיב יכול להשתלב בצה"ל, עם הסלנג הצה"לי, ניבול-פה והאווירה המיוחדת למסגרת צבאית?

2. כיצד, לדעתך, יכול בן תורה להשתלב במסגרת שבה משרתות חיילות ולא אחת מהן לבושה אינו צנוע?

3. כיצד תשתגבר את בעיית המקוה למאות אברכים ותלמידי ישיבות חסידיות המקפידים לטבול רבי יום ביומו?

4. כיצד תתגבר על בעיית כשרות המזון כאשר איש מאתנו אינו אוכל אלא בהכשר של בד"ץ, בד"ץ אגו"י, בעלו והרב משה לנדאו?

5. האם אתה רוצה ליטול את אמנותי כי על-ידי לימוד התורה בשקידה ובהתמדה מגיעים תלמידי הישיבות על עם ישראל לא פחות ואולי יותר מאשר החיילים החמושים בנשק?

6. האם אתה רוצה ליטול את אמנותי הנוראה, כי "אם ה' לא ישמור עיר שווא שקד שומר"?

האם לא ראית כי ה"מוטר", השב"כ ויחידות נבחרות כושלים לעתים ללא סיבה סבירה. האינך זוכר את נפתוח מלחמת ששת הימים המופלאה וכשלון תחילת המלחמה ביום הכיפורים שייכר לעד?

7. אני מבין מאוד לכאבם של בני משפחות שבניהם נפלו על הגנת הארץ והעם. אך כלום אין הם יודעים שגם אצלנו קורים אסונות רבי יום ביומו ר"ל והיערדנו מצה"ל אינו מחסן אותנו בפני פגעים שונים ומשונים?

8. מדוע אין אתה,ואתם מכבדים במחיר הכבד שמשלם בן ישיבה שתורת אומנותו? גם פעם לביתו של אברך כזה ותראה כי למען עמלי בתורה הוא למעשה נקי מכל תענוגות העולם הזה. כראי שתבדוק אם תלמידי הישיבות שאינם משרתים בצה"ל ביקרו אי-פעם בזר"ל, יצאו לנופש עם משפחתם ואם הם יודעים איך נראה בית מלון מבפנים.

ייתכן מאד שאתה בא בדברים ובקשרים עם חודים מאכערים הנהנים להתחבך עם פוליטיקאים הם מקנים לך את הרושם של משתמטים מצה"ל בחסות הישיבה והנהנים ממעמד העולם הזה. אבל, אין זו דמותו של בן הישיבה האמיתי. חלקם הגדול לא יודע מה זה אוכל סיני ומעולם לא סעדו במסעדה, שכן, כל אנודה אצלם מחושבת.

9. מדוע שלא תראה כדבר מבורך את המשפחה החדרית שלה בין שש לשנים עשר ילדים וכמי שתורמת בכך חלק חשוב לשימור העם וגידולו

10. כאשר אתה מדבר על שרות לאומי, מדוע אינך מתייחס לשרות הזה שקיים כבר ממילאו שכחת את "יד שרה", "עזרה למרפא", "עזר מציון", "דחשיר לב", "זכרון מנחם", "קו לחיים" ועוד עשרות אגודות חסר שֶׁשִׁעוּרוֹ פתוחות בפני כלל הציבור והדבר הזה ה"י ידוע גם לראשי מר"ץ.

אני כאדם חדי חונכתי מגיל שלוש ליראת שמים טהודה, להימנע מניבול-פה, שמירת העיניים וכיוב'. האמן לי מר אהוד ברק, כי בחיי לא שמעתי ניבול-פה כמו ששמעתי באותה חצי שעה בלישכת גיוס כאשר הוזמנתי למבדקים. כאשר ביקשתי מהחיילת שלא תדבר כך ועשיתי זאת בעדינות, היא ענתה לי: "מצטערת, זה הסלנג של הצבא". כשבאתי ללישכת גיוס לקבל רחיית שרות, נתקלתי בעשרות חיילים יושבים משועממים, מנבלים את פיהם ומתעסקים עם חברותיהם. אין זו השמצה, זו מציאות הפזורה בצה"ל הרבה יותר, באחדים, מאותם אברכי ישיבות המנצלים את ה"כולל" כדי להשתמט משרות צבאי.

דע לך כי חברי בוחרים לחיות בצניעות כדרך חיים, כדי ללמוד תורה ככל שעה פנויה והם מאמינים עמוק בלבם כי התורה מגינה ומצלת. נשותיהם נושאות בעול פרנסת המשפחה וגידול הילדים ומקריבות את כל עצמיותן כדי לאפשר לבעליהם לשקוד באוהלה של תורה. זאת, גם כן מתוך אמונה, כי התורה לשמה עושה את פעולתה גם בחזית הצבאית.

חבל שלא נוצרת בגורלי התורה (להבדיל מפוליטיקאים) סדם שיצאת בפומבי בעניין ניוס בחודי ישיבות.

עוד לא מאוחר. הם אנשים חכמים, מבינים עניין ואינם מנותקים מהמציאות. הם הם שיחליטו אם יש ערך לחוק שאתה מתכוון לחוקק או שציבור גדול יסב מאחודי סודג ובדיה. מדובר כאן באמונה עמוקה ששום חוק לא יכופף אותה. לפני מעשה כדאי שתשמע מה שיש לאמר"ח מגור לומר ומה שיש להדב אליישיב להעיד לך. בכל זאת מדובר בחצי מיליון חרדים פלוס, שחיים במדינת-ישראל.

מחצרות אדמו"רים וחסידים

"אוכלים מקרבן הפסח ממש"

בליל ב' פסח תשל"ז סיפר האדמו"ר מקלויזנבורג, רבי יקתיאל יהודה הנוטל"ל:

פעם אחת לפני אכילת אפיקומן, אמר זקני הקדוש מצאנז (בעל ה"דברי חיים" מצאנז), כי בספר עשרה מאמרות לדמ"ע (מגנם עזריה) מצאנו מובא, כי מה שכתוב בגמרא (ערכין י"ב עמוד א') ש"אין פותחין מששה שלאין המכורין בלשכת הטלאים" (להקרבת קודבן התמיד) נוהג גם מזמן הזה, ואליהו הוא הנהן המקריב התמידין בכל יום. (והאדמו"ר מקלויזנבורג הימנה את קהל מאזיניו לי"שיב לב' מוף פרשת אמור, בו מסופר, שבעל "ישמח משה" ראה זאת פעם אחת במו עיניו). ואם הוא, אליהו הנביא, מקריב את קודבן התמיד, אזי הוא מקריב גם את קודבן הפסח. ומי הם המצויים עליות הניקים שכבל דור ודור הראויים לכך, ואליהו הנביא מביא להם נתח מקודבן הפסח. ואם ישואל הישואל הלא הם ממאי מדים, ותשובה לכך היא, שמומאה התודה בניבור. ואם תאמר הלא צדיקים להיות בירושלים? אליהו מלינם לאדץ-ישואל ולאחר אכילתם הם שבים לזר"ל. מסדים אתם שזה דק בדוקיותה לא כן, אלא הם אוכלים ותיכה ותחתת של בלי מקודבן הפסח ממש.

משסיים בעל ה"דברי חיים" לומר את הנ"ל, הסדיו ואמר: צפון וכל לידיו תוכיה אפיקומן, והיה נראה לעין-כל שהמצה להשת מהם ולשונו ממש נבוהות מזה.

★★★

הדב דוד הלוי דובנשטיין, ביגם בשני תגילויות האחרונים של "בשדה" סיפודים על דבי אלימלך מלידנסק "בשעת סדנן דבותינו הקדושים לבית צאנז". סיפודים מדתקים. הנה אחד מהם.

סיפדים מספדים מעשה נודא מדבי אלימלך שמעון בר-יוחאי: "התנא האלוקי". בכספו עשה חסד לאלפים, היה אבי יתומים ומגן לכל קשה יום.

רבי יהודה נמנה על הראשונים שדדסו את כת שבתאי צבי וניצל את כל קשדיו כדי לצמצם את השפעת הכת.

בהיותו קדוב לגיל 70 הדגיש כי יום פסיהתו קדוב ואמד במלים: קדבה שנת השבע שנת השמיטה וביום כב' ניסן שנת תפ"ז נשבה ארון אלוקים.

בספרו "פרשת דדכים" (דדושים) כותב רבי דוחנאים, שאחד מחסדי הבודא הוא, שבכל מה שנוגע לעונש, איננו דן את ישואל דק באשה הוא שם ולא על-שם העתיד שיחטאו, משא"כ לענין הוכות. הדאיה מציאות מצדים, שלא היתה לישואל שום זכות ויצאו שהסתכל הקב"ה שיקבלו התודה על הד סיני. הה משמעות הפסוק: לא הביט און בייקוב ולא דאה עמל בישואל. ובלק שלא ידע זאת, לכן: "ויקחהו שדה צופים אל דאש הפסגה", "שדאה פידבה גדולה שעתידה להתפדץ שם, שמה משה דבנו עליו השלום והוא סבר שעתידים ישואל לקבוא שם".

ובלעם אמד לו שאין זו דדך ההנהגה העליונה להעניש על חשאי העתידי.

★★★

בשבת יהול גם יום ההילולא של דבי יצחק מוהדיי וצדק"ל, מתלמידיהם של דבי דוד לעל-עבעד ודבי שמחה בונם מפשיסחא. שנה לפני מטידתו התייעץ עם דבי יחזקאל מקוד'מיר אם להיסמן בוואדשי, מקום בו הנהיג את חסידיו או בוואדשה שם מעל למען כלל ישואל.

"יען לו דבי יחזקאל: להקבד בוואדשי, ששם ניהל את עדתו ויש להם דין ודבד-מצדא ויגן עליהם גם לאחד עלותו השמימה.

עורכת המוסף: נעמי גולן